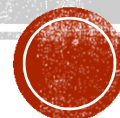

COVID-19 ВАКСИНИТЕ ПО ВРЕМЕ НА ПАНДЕМИЯ

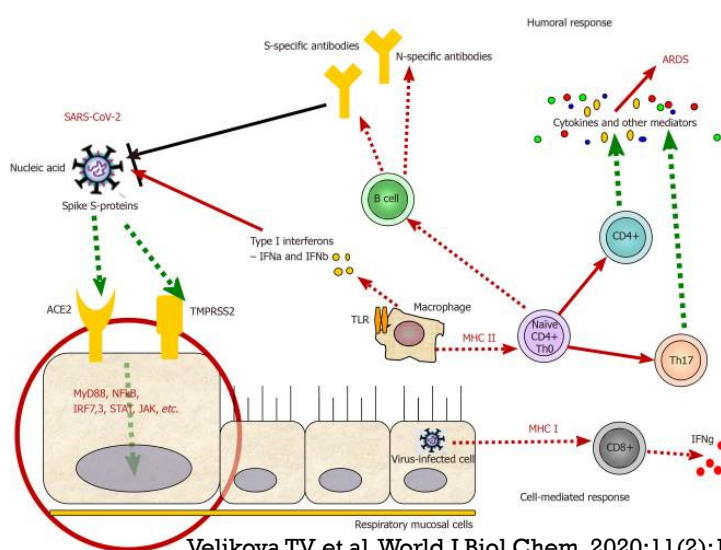
Д-р Цветелина Великова, дм

Специалист по клинична имунология

УБ „Лозенец“, СУ „Св. Климент Охридски“

КОРОНАВИРУСЪТ И ИМУННАТА СИСТЕМА

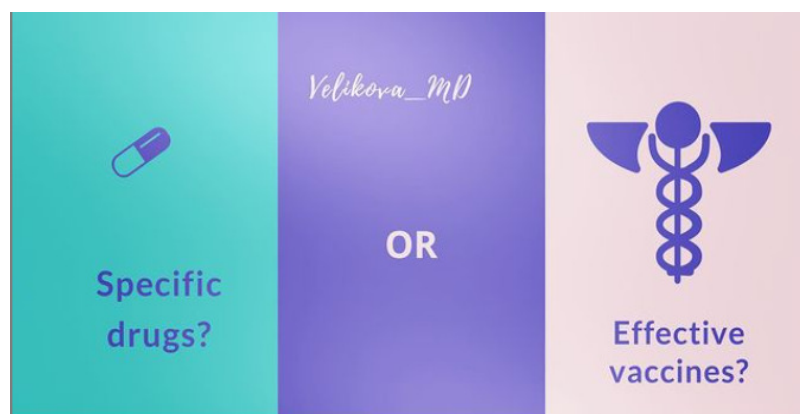
Velikova TV et al. World J Biol Chem. 2020;11(2):14-29.

Д-р Цветелина Великова, дм, специалист по клинична имунология

- Поради високия процент мутации и рекомбинации, вирулентността на вируса може да се увеличи, преминавайки през много хора.
- Това води до по-добра репликация в човешките клетки и по-голяма способност да причинява инфекция.
- Ваксината срещу COVID-19 подготвя имунната ни система да разпознава и елиминира вируса SARS-CoV-2 преди да е причинил инфекция или тежко заболяване.

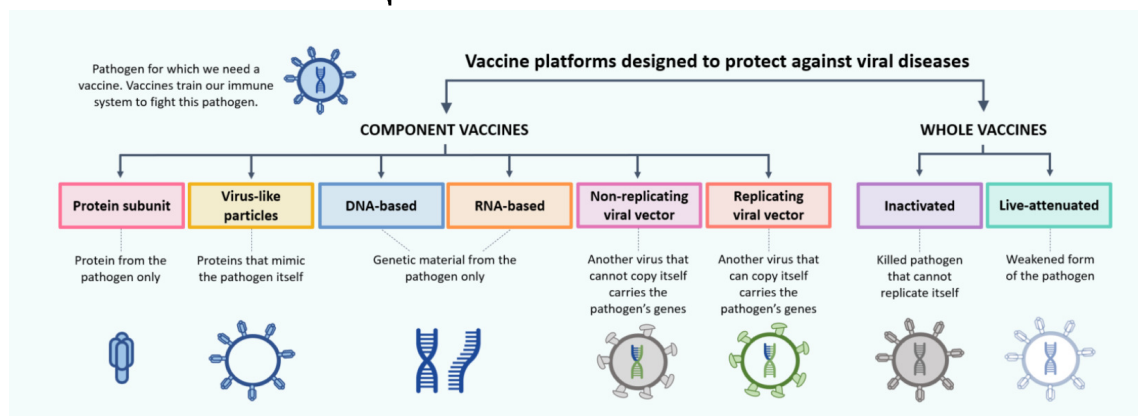
КОЕ Е ПО-ВАЖНО СПОРЕД ВАС?

Д-р Цветелина Великова, дм, специалист по клинична имунология

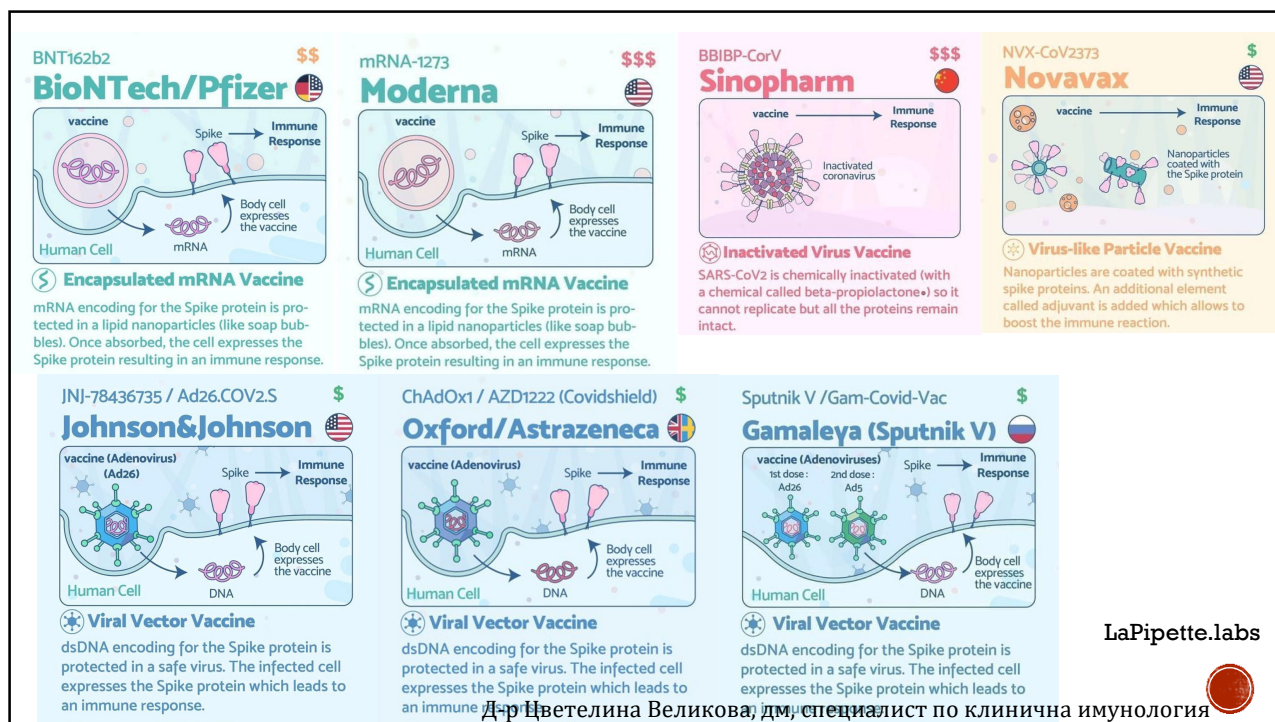
КАКВИ ВИДОВЕ ВАКСИНИ СРЕЩУ COVID-19 СЪЩЕСТВУВАТ?

<https://covid19.trackvaccines.org/how-do-vaccines-work/>

Д-р Цветелина Великова, дм, специалист по клинична имунология

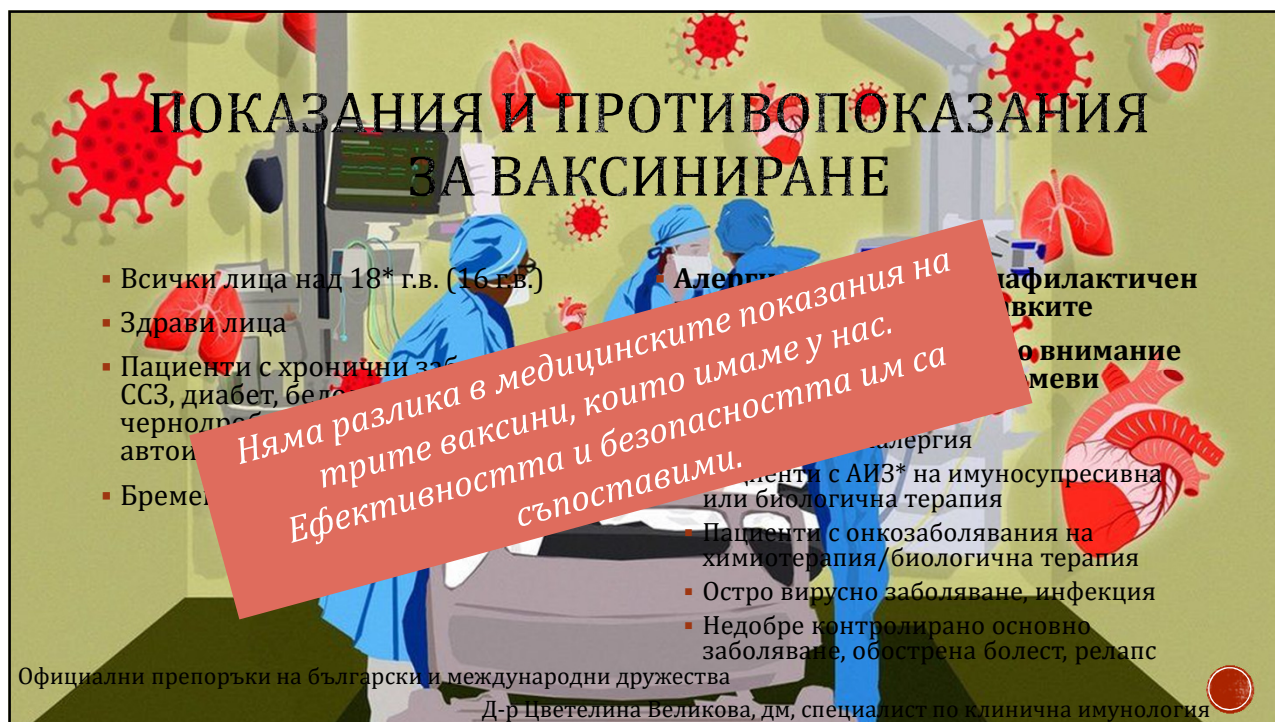
ПОКАЗАНИЯ И ПРОТИВОПОКАЗАНИЯ ЗА ВАКСИНИРАНЕ

- Всички лица над 18* г.в. (16 г.в.)
- Здрави лица
- Пациенти с хронични заболявания, вкл. ССЗ, диабет, белодробни, бъбречни, чернодробни, онкологични, аутоимунни
- Бременни и кърмещи жени
- **Алергия/история на анафилактичен шок към някоя от съставките**
- **Ваксиниране с повишено внимание и/или със специален времеви режим:**
 - Алергия/полиалергия
 - Пациенти с АИЗ* на имunosupресивна или биологична терапия
 - Пациенти с онкозаболявания на химиотерапия/биологична терапия
 - Остро вирусно заболяване, инфекция
 - Недобре контролирано основно заболяване, обострена болест, релапс

Официални препоръки на български и международни дружества

Д-р Цветелина Великова, дм, специалист по клинична имунология

ПОКАЗАНИЯ И ПРОТИВОПОКАЗАНИЯ ЗА ВАКСИНИРАНЕ

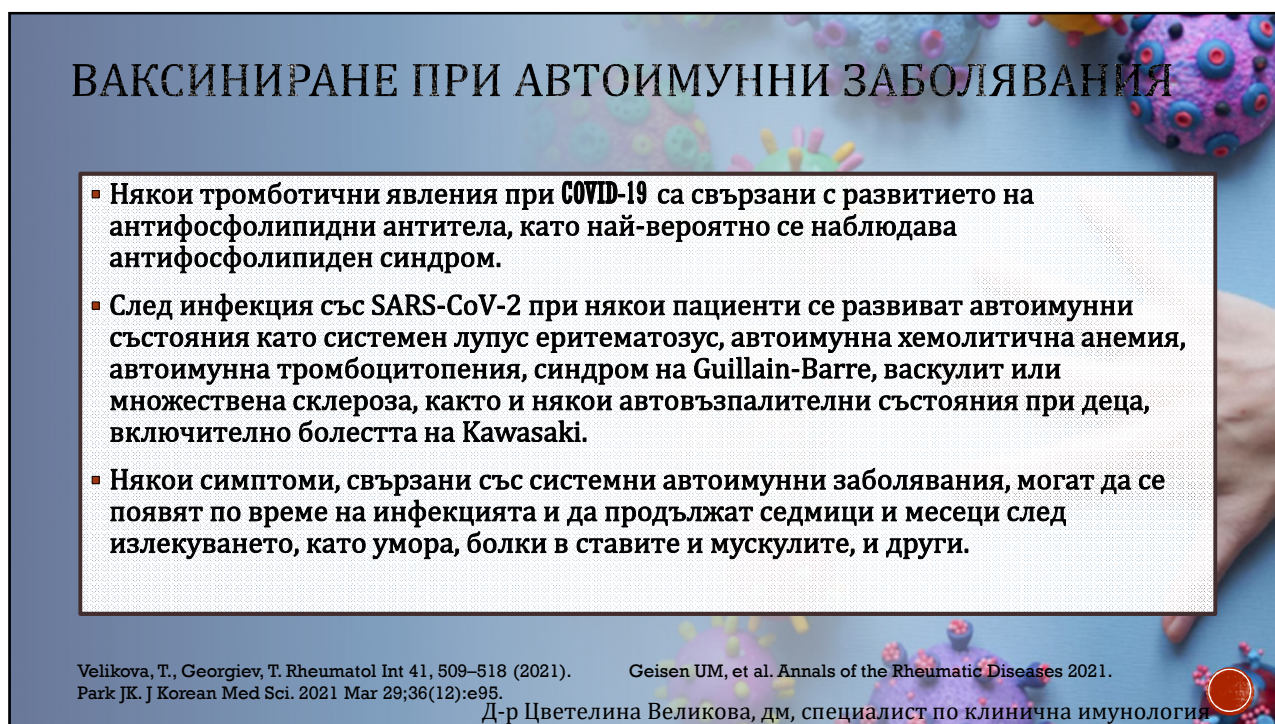
- Всички лица над 18* г.в. (16 г.в.)
- Здрави лица
- Пациенти с хронични заболявания: ССЗ, диабет, белодробна болест, чернодробна болест, автоимунни заболявания
- Бременни

Няма разлика в медицинските показания на трите ваксини, които имаме у нас. Ефективността и безопасността им са съпоставими.

- Алергични реакции на компоненти на ваксините
- Пациенти с АИЗ* на имunosупресивна или биологична терапия
- Пациенти с онкозаболявания на химиотерапия/биологична терапия
- Остро вирусно заболяване, инфекция
- Недобре контролирано основно заболяване, обострена болест, релапс

Официални препоръки на български и международни дружества
Д-р Цветелина Великова, дм, специалист по клинична имунология

ВАКСИНИРАНЕ ПРИ АВТОИМУННИ ЗАБОЛЯВАНИЯ

- Някои тромботични явления при **COVID-19** са свързани с развитието на антифосфолипидни антитела, като най-вероятно се наблюдава антифосфолипиден синдром.
- След инфекция със SARS-CoV-2 при някои пациенти се развиват автоимунни състояния като системен лупус еритематозус, автоимунна хемолитична анемия, автоимунна тромбоцитопения, синдром на Guillain-Barre, васкулит или множествена склероза, както и някои автовъзпалителни състояния при деца, включително болестта на Kawasaki.
- Някои симптоми, свързани със системни автоимунни заболявания, могат да се появят по време на инфекцията и да продължат седмици и месеци след излекуването, като умора, болки в ставите и мускулите, и други.

Velikova, T., Georgiev, T. Rheumatol Int 41, 509–518 (2021).
Park JK. J Korean Med Sci. 2021 Mar 29;36(12):e95.
Geisen UM, et al. Annals of the Rheumatic Diseases 2021.

Д-р Цветелина Великова, дм, специалист по клинична имунология

ВАКСИНИРАНЕ ПРИ АВТОИМУННИ ЗАБОЛЯВАНИЯ

- Ваксинирането при пациенти с АИЗ се извършва по строги правила – спрямо активността на болестта и дали се прилага имуносупресивна/биологична терапия.
- Ваксините срещу SARS-CoV-2 водят до развитие на адекватен имунен отговор (вкл. Антитела) при пациенти с АИЗ, на имуносупресивна терапия, без значителни странични ефекти или обостряне на заболяването.

Velikova, T., Georgiev, T. Rheumatol Int 41, 509–518 (2021).
Park JK. J Korean Med Sci. 2021 Mar 29;36(12):e95.

Geisen UM, et al. Annals of the Rheumatic Diseases 2021.

Д-р Цветелина Великова, дм, специалист по клинична имунология

COVID-19 ВАКСИНИ И УЯЗВИМИ ГРУПИ ЛИЦА

- Ваксините могат да бъдат предлагани на бременни и кърмещи жени, без опасност за тях или за плода/новороденото.
- Ваксинирането на бременни създава пасивна защита на новороденото до 6 месеца след раждането (наличие на защитни антитела от IgG клас)
- Ваксините са ефективни при лица над 70 години
- Ваксините са ефективни при лица с множество придружаващи заболявания
- Клинични изпитвания на ваксините при деца са в ход

www.gov.uk COVID-19 vaccination first phase priority groups April, 2021

Д-р Цветелина Великова, дм, специалист по клинична имунология

А ПРЕБОЛЕДУВАЛИТЕ?

- Самата инфекция може да потисне имунната система и да отслаби имунитета срещу вируса.
- Иmunният отговор към COVID-19 варира в широки граници при отделните индивиди, като се съобщава за неоптимален и неадекватен имунен отговор след преболедуване
- Редица генетични и фактори на околната среда могат да окажат влияние върху естествено придобития имунитет срещу COVID-19
- **Количеството на циркулиращите неутрализиращи антитела след преболедуване намалява с времето**, което показва, че дългосрочният имунитет срещу COVID-19 е непостижим
- По-вероятно е ваксините COVID-19 да предизвикат стабилна и трайна имунна защита, защото не потискат имунната система.
- **Ваксините генерират неутрализиращи антитела срещу COVID-19 в титри, съпоставими с тези при преболедували**

Velikova T. Infection-acquired versus vaccine-induced immunity against COVID-19. Cent Asian J Med Hypotheses Ethics 2021;2(1):29-35.

Д-р Цветелина Великова, дм, специалист по клинична имунология

А ПРЕБОЛЕДУВАЛИТЕ?

- На преболедувалите се препоръчва ваксинация (две дози, ако не е поставяна ваксина до боледуването, и втора доза, ако боледуването е било между двете дози).
- Няма официална препоръка за изчакване на 2-3-6 месеца, а само 14 дни реконвалесцентен период (или поне 3 месеца, ако е прилагана реконвалесцентна плазма за лечение)
- Коментира се поставянето на единична доза при преболедували неваксинирани, но засега няма такива официални препоръки.

Velikova T. Infection-acquired versus vaccine-induced immunity against COVID-19. Cent Asian J Med Hypotheses Ethics 2021;2(1):29-35.

Д-р Цветелина Великова, дм, специалист по клинична имунология

COVID-19 ВАКСИНИ И СЕРИОЗНИ НЛР

- Одобрените ваксини срещу COVID-19 са с висок профил на безопасност и ефективност
- Всички НЛР се обработват и регистрират. Всички тежки НЛР се изследват от регулаторните органи на съответната страна (напр. ИАЛ) и от Европейската агенция по лекарствата (ЕМА).
- Не се наблюдават тежки НЛР
- Ваксините НЕ повишават риска от тромбози.
- Тромбози се наблюдават и при ваксинирани, и при неваксинирани.
- Случаи на тромбози са описани при всички ваксини.
- Честотата на тромбоза, съчетана с тромбоцитопения при векторно-базираната ваксина на АЗ е приблизително 1:250 000, което е екстремно рядка НЛР. Тя е вписана в КХП, а каузална връзка все още се изследва.

Д-р Цветелина Великова, дм, специалист по клинична имунология

МИКСИРАНЕ/СМЕСВАНЕ НА ВАКСИНИ

- Проучване във Великобритания изследва дали смесването на ваксините може да даде по-ефективен, по-обширен и по-дълготраен имунитет срещу вируса и неговите нови варианти и да предложи по-голяма гъвкавост при прилагането на ваксини.
- Приложение на Oxford/AstraZeneca, Pfizer/BioNTech, Moderna и Novavax.
- Ако проучването покаже обещаващи резултати, Medicines and Healthcare products Regulatory Agency (MHRA) и Joint Committee on Vaccination and Immunisation (JCVI) ще оценят безопасността и ефикасността на ваксинацията с такъв нов режим и тогава ще се издадат официални препоръки за миксирано ваксиниране.

<https://comcovstudy.org.uk/home>

Д-р Цветелина Великова, дм, специалист по клинична имунология

НАЙ-ДОБРАТА ВАКСИНА Е ПОСТАВЕНАТА ВАКСИНА

Безплатен национален телефонен номер за
консултации по въпросите на ваксините на НПО:
080014515
линия 6, всеки делничен ден 09:00-18:00

Drvelikova.wordpress.com
Ts_Velikova@abv.bg
FB: @Velikovamd
Twitter: @LinaMladenova
Instagram: Velikova_md